

№ 10.

1885

Latvijas Veesis

Ar pārīka viesītēhīga augsta Kaisara veleschānu.

28. gada-

gahjums.

Malka ar pēcītītīhanu par pasti:
 Ar Peelitumu: par gadu 2 r. 35 l.
 bez Peelituma: par gadu 1 " 60 "
 Ar Peelitumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
 bez Peelituma: par 1/2 gadu — " 85 "

Malka bez pēcītītīhanas Rīgā:
 Ar Peelitumu: par gadu 1 r. 75 l.
 bez Peelituma: par gadu 1 " — "
 Ar Peelitumu: par 1/2 gadu — " 90 "
 bez Peelituma: par 1/2 gadu — " 55 "

Latvijas Veesis išnāk vēneiši pa nedeli.

Latvijas Veesis teik īsdots sestdeena
no plāl. 10 faktot.

Malka par flūdītīhanu:
par vēneiši flētā īmātī rāstu (P. tit.)
rindu, jeb to vēneiši, tātāda rāsta eiem,
malka 8 tap.

Redakcija un elspedīzija Rīgā,
Grafs Platess bīschu un grahamatu-dru-
kātā un burtu-leetūne pēc Pehter
baņīgās.

Nahditās. Jaunakabs finas. — Telegraſa finas. Gelfsēmes finas: Rīga. No Gotartes. Par Leipaja tirdzniezību. Peterburga u. t. v. — Uhřesēmes finas: Politikas pārītītī. — "Waldības Wehstnesis" par sugnezību. — Kas ir tautītīs laikrāsti? Par Walmeeras aptītī dīsēdātīhanas īmātīleem nahloschā vāfā. Peemetinājums īmātīeeshu jautājumā. — Peelitumā: Tehva mahtē un dehla meita. Graudi un seidi.

Jaunakabs finas.

Rīgas biržas komitejas preekschneeks, we-
zakais C. Zanders, kā "Rīg. Ztga" dīsēde-
juše, eezelts par kommerzijuratu.

Rīgas biržas ūbeedītība 25. februari us-
taħlafeem 5 gadeem no jauna eezeħla īstah-
juschos lozelkus wezakos C. Zanderi, C. Gradi
un konsulu N. Fengeru, nelaika C. Frānkela
weetā — G. v. Sengbuschhu us 4 gadeem
un īlimibas deħt īstahjusħa G. Meyenna
weetā — E. Hößlingeru us 2 gadeem. Par
winu weetnekeem: wezako H. Höpkeri, we-
zako M. Lübecki, H. Lehrumu, C. Bohn-
dorffu un konsulu H. Thomfu.

Austrakles konzerts. 27. februari sch. g.
man gadijahs Skrihwereeschu stanzijsa buht,
kur to wakaru tika laižiga konzerte ī-
rihkota. Us programma stahweja 20 dīsēf-
mas, kas tika tāpat no wiħreeschu, kā ari
no jauktā kora pamiheschus nodseidatas, kas
pa leelakai daħi no wiħas publikas tika ar
preeku uſu emtas. Pirma dīsēfma: "Ak, pu-
kite, zil fiaista tu," no wiħru kora dīsēdata,
nemas negahja lahgħa; tas laikam nahza zaur
to, kā dīsēdataji ġawas balsis zaur īmātī-
schām bij druskli maitajuschi. Turpreti so-
prana-solo: "Wakarā, kād krehħla metahs,"
no Zuktur ītdes dīsēdata ar flaweru pawa-
dijschām, pēe publikas leelu labpatijschām
eemantoja. Ari Klänger jidse ġawu dīsēfmu
teizami nodseidaja. Skahde, kā publika bij
loti mas pēe konzertes dalibu uehmus, kā
dīsēdataju kreetnee spehki un publini mas
auglis ween wareja pēe teizama noluhka
atmet. Tas laikam nahza zaur to, kā tāi
pāschā deenā ari kohnejse tika tātāda pate
konzerte ar dīsēdaschām un weesibas wakaru
īsrīhkota.

Sbrg.

Dīsēfes vīse. Aiswinni nedeli notika
schahds behdīgs atgadījums: 3 wiħri no Ap-
fchupmūtīschas, granti wedot preeksch zelamas
dīshwojamas ehkas, bet granti rokot, bija par
dīshu apaksch wiħskamaras palihdušči, ne-
mas ne-eewehrodami draudoschās bresīmas.
Tē us reiš grants welwe gahdamahs wiħus-
trihs īmagi eeflōdīja, kā ziti zil-weli tifai
ar mokħdm īswiha iż-żebiex bedres fadra-

gatos, nelaimigos wiħrus; 2 weegħaki ee-
wainoti, ahda weetahm norauta un pāschī-
fot iħadu, bet tiks īsħarst. Bet tre-
fcho, kas gandrihs pawisam bija aprakts,
pusdfihwu īsraka, kam gandrihs wiċċi fauli
bijā īsħarġati; nelaimigo apraud ġewwa ar
tħsetreem behrnejem. J. Selga.

Peterburga, 1. marta. Pēe schahds deenās
II. 5% prehmiju ajsneħħuma īlooseħħanas
leelakee winnisti krita us schahdeem num-
mireem:

200,000 rbt. us Nr. 11,583—20,
75,000 " " Nr. 1,366—45,
40,000 " " Nr. 3,806—44,
25,000 " " Nr. 19,698—25.

3 winnisti pa 10,000 rbt. us Nr. 7322
—25, 1225—35, 6410—6.

5 winnisti pa 8,000 rbt. us Nr. 4262
—36, 11,514—32, 1563—33, 7441—23,

11,936—4.
8 winnisti pa 5,000 rbt. us Nr. 305
—38, 7183—9, 7240—28, 9821—34,
14,963—14, 32—3, 19,517—47, 9168
—31.

20 winnisti pa 1000 r. us Nr. 19099—
47, 18156—16, 19724—23, 18090—24,
6835—18, 18647—26, 1199—44, 3138
—5, 9957—41, 2101—47, 16093—28,
12884—2, 11447—28, 8373—38, 16927
—5, 16947—5, 3266—41, 10016—5,
2636—25, 10202—24.

Amortiſeja schahdas serijas: 855, 1103,
1135, 1139, 1179, 1757, 1800, 2239, 2253,
2262, 2474, 2670, 2761, 2885, 4217,
4269, 4358, 4615, 4678, 4878, 5039,
5166, 5336, 5480, 5538, 6360, 6496,
6521, 6841, 7049, 7508, 7654, 7955,
8012, 8202, 8267, 8841, 8774, 8803,
9120, 9195, 9857, 10194, 10543, 11483,
11703, 12531, 13008, 13085, 13584,
13607, 13640, 14432, 14626, 14904,
14979, 15181, 15928, 16604, 16663,
16861, 16994, 18067, 18143, 18765,
18860, 18872, 19248, 19264, 19776.

Latvija. Knass Gortschalows pawisam
21 deenu guļejis īlims. īlimba eesħaklu-
ħeb, eekam tas weħl bijihs nonahżis Braun
fundes namā, un ja giste buhtu pēe īlim-

bas mainiga, tad knass to eedabujis aħρu
Braun fundes nama. Minnā, kā Gortscha-
low's bijihs nodomajis, halaulatees ar mineto
lundsi. Gortschalowa testamentā nelas preeksch
Braun fundes ne-esot nosazits. — Gor-
tschalowa aħrīs īlimibas laikā bij dakteris
Schley's, kas ari Wahzu ļeisareenes Augu-
stas aħrīs. Winsch esot nahżis us domahm,
la pēe Gortschalowa īlimibas ġieħi wainiga,
un Braun fundse peħz tam zeeti pastahw-
juje us īsmellejmu. Īsmellejmu īnahlums
weħl nesinams. — No knasa Gortschalowa
diweem deħleem jaunakais, Konstantins, ar
fawu familiju jaw wiċċu sejnni dīshwojis Ba-
den-Baden. Wezakais deħls, Michaels, jawa
teħwa īlimibas laikā is Madrides atrauzis
Baden-Baden. Winsch, kopardams nelaiki,
dauds naktis nedabujis gulet, un tagad pats
esot īlims.

Anglija. Brahma pret lorda Kawendi-
scha un Borka ħlepławahm eesħakħsees 28.
marta (9. aprili).

Serbija. No Serbu waldbas vieses u
Krewwi Ħeifaru Majestetu kromeschām Ma-
rķawā tiks suhtita ġewiħiha depūtāzija, kas
pastahwhehs is diplomateem un aqstakeem
wijsnekeem.

Telegraſa finas.

Peterburga, 4. marta. Nikolaja dīsēfzethā
stipri apsnidis, zaur kā daschi dīsēfzela brau-
zeeni uskawnejtīħes un brauħschāna pa da-
lai ustureta.

Berlin, 4. marta. No Baden-Badenes
us turenu atnahħuščas finas, kā knasa Gor-
tschalowa īmātīħi īlimibas laikā īħimist
īsmekleti un tur atradušči īħimes no fo-
fora, to mehr atraħħabs foxxora dalas īħimist
ħam traufkam spraqgħtot nosjuduščas.

London, 4. marta. Pulksten 9 waħda
3. marta Westminsteres gubernas ministeri-
jas namā notika stipris spraqħseens, kas leelu
postu padarija: Ministerijas ehlas preeksch-
pise tika apklahdetu un wiħas logu ruhtis
īsdauxtas. Spraqħseens tika ari apaks-
ħam maniħs. Zaur kā spraqħseens zehħeas,
naw finams.

Geschäftes sinas.

Rewidents senatora kungs, ka „Btga f. St. u. L.“ dsirdejuse, ar pirmo kugi, kas brauk-schot us Arengsburgu, doschotees lihds ar 12 saweem eerehdneem rewidet Sahmu sa-las eestahdes.

Widsemes hosteesas pavaasara juridilu scho-
gad ussahks 14. marta.

Rīgas Sv. Jāhna gildes sahls schejeenes kāleju amats nosvīneja sāvu 500 gada jubileju. Pilfehtas, gildu un rahtes reprezentanti veedalijahs pēc fivehtkeem. Jāhna gildes zītee amati kāleju amatam dāhwaja sudraba pokalu.

"Austras" kugnezzibas beedribai, kā "B. W." fino, 27. februārī, bija pirmā gada sapulze. Beedri bija sanahkušchi jo leelsā skaitā, paklausīties, kā jaunai beedribai veizahās un tādu sekmī pagaidu waldes darboschanahs panahkuſe.

Pirmais sapulzes darbs bija — sapulzes vadona zelschana. Gezehla zaur allamaziju pagaidu waldes preekschneeku, adwołatu R. Kalnina ļau.

Bebz pedejahs general-fapulzes protokola nolafschanas, Kalnina lgs finoja par to, kahdā wihse isdariti general-fapulzes usdewumi. Beedribas statuti tikufchi pahrtul-
koti Kreewu walodā un janvara mehnesi pa-
fneegti Widfemes gubernatoria fungam deht apstiprinafchanas isgahdaschanas. Beedru da-
kas-fihmes ne-efot isgatawotas, tadeht ka no
waldbibas puſes pee statuteem teeklot taisitas
wehl daschas peefihmes un newarot finat,
waj tanis nebuhschot kas japa hrgroſa; tapebz
dome atsimuse par derigu, minetahs dalas
fihmes lilt isgatawot ne agrak, ka kad bee-
dribas statuti buhs apstiprinati.

Tab gahja pee deenâs fahrtibâ nofaziteem
darbeem. Tee bija:

1) Pahrfkats par notezejuschi gadu. Bee-
drības walde fawu pahrfklatu bija likuse ih-
paschi nodrūlat*) un starp beedreem isdalit.
Ji sħa pahrfkata nogeedams, ka beedriba
jaw tuhlit fawā pirmā gadā strahdajuse ar
it labu jekmi. Winas pirmais kugis „Ata-
lanta“ (577 reg. tonni leels) 27. junijā
1882. g. Bremene pehz muhsu naudas par
16,507 rubt. 2 kap. pirkts — liħds gada
beigahm eeguhwijs flaidras pelnas 3805 rbt.
58 kap., t. i. 23 % par $5\frac{1}{2}$ meħnescheem,
jeb 50 % par gadu. Otrais kugis „Au-
rora“ (342 reg. tonni leels) — 8. septem-
bri 1882. g. Londona pehz muhsu naudas
par 12,677 rubt. 21 kap. pirkts — liħds
gada beigahm dewis 787 rbt. 36 kap. flai-
dras pelnas, t. i. $6\frac{1}{4}$ % par $2\frac{1}{2}$ meħne-
scheem, jeb 30 % par gadu. Pa wijsam
pelnits 4357 rbt. 81 kap. (Pahrfkata mi-
netais rewerss par 1445 rbt. festa naudā,
kas buhtu kromim jamakka ka kugu eewe-
ſchanas muita par „Atalantu“, pehz P.
Bornholdt īga sinojuma, ni esot briħws, jo
finanzministerija atlaiduse muitu, eeweħrojot
to, ka „Atalanta“ pirkta jaw preeħsch 1. ju-
lijja un tikai schini deenā weħl sahlfiseħs
eeweſchanas muita par ahrsemes pirkteem
kugeem.)

2) Spreefschana par pelnas iſdalifſchanu.
Beedribas dome lika preefschā panahkto pelnu
iſdalit tahdā laſrtā:

a) prekſch dilschanas kapitala atſift, ſtatutd³ noteikta mehrā, 943 rbl. 16 kap.

b) fā gratifikāciju beedribas rāstu wedējam 50 rbt.

c) reserwes kapitalam pēsčkirt 15 proz.
no skaidras pēnas — 669 rubl. 53 kāp.

d) fa diwidendi beedreem un proti: pa
10%, teem, kas libds 1. sept. 1882 sawu

100%, teem, kas 1990. 1. sept. 1990 jaanu-
dakas naudu eemaksajuschi, no 26,444 rbt.
77 kap. — 2644 rbt. 48 kap. pa $\frac{1}{2} \%$
par mehnest (rehkinot tilai pilnus mehne-
schus), teem, kas pehz 1. sept. libds gada
beigahm peedalijufchees, no 9110 rbt — 50
rbt. 63 kap.

Gada-fapulze ſcho preeſchlikumu apſtipri-
naja.

3) Spreeeschana par algahm preefsch bee-
dribas amata wihireem. Dome lika-preef-
schā: eewehrojot heedribas wehl newisai pla-
plaeschahs darischanas, schini gadā waldes lo-
zelteem isdarit fawus amatus, tapat kā libids
schim, par welti. Sapulze peenehma preefsch-
likumu ar pateizibu un usdewa domei, isstrah-
dat preefschlikumu par heedribas amata wihi-
algahm un likt to tad general-sapulzei preef-
schā, deht apstiprinaschanas.

4) Domes lozelku zelschana. Tifa eezelti:
R. Kalninsch, P. Bornholdts, B. Dihrikis,
Ch. Bergs, F. Grosswalds, A. Ballods, A.
Abbrandis, J. L. Lindemanis, J. Johann-
fens, R. Leeknejs, C. Oss, J. Breitsch's,
A. Mattifons, A. Grünupps, Fr. Wessers,
J. Kalninsch, M. Ballods, un M. Kauping.

5) Revissijas komisijas zeltschana. Tila eezelti: J. Tode, Ch. D. Bergs, A. Ferle, J. Behtinsch, M. Ahrgals un M. Lappa.

Beidsjet no sapulzes wehl tapa iswehlesti
deht sapulzes protokola lihdsparakstischanaas;
A. Grünupps, R. Leeknejs un C. Zelms.

Tad wehl tapa pasinots, ka heedreem diwidende fanemama jaw no pirmideenas 28. februara, satru deenu no plkst. 9 rihtā pee heedribas kaseera Ch. Berg tga un ka domai nahloschu peektdeenu plkst. 7 buhs bee drivas amata wihru zelschana.

Par nekahrtibahm us schejeenes tigrus „B. W.“ pefsuhta schahdu rafstu: Schad untad dsird pilsehtneekus schehlojamees, ka tagad no lauzeneekeem paſcheem winu raschopnumus, Id fweestu, peenu u. z. nemaj wairss nedabujot pirkt, bet tilai no uspirzejeem u. t. t. Kapehz tas ta ir, to peerahdihs atkali sekoschs atgadijens. Nsbrauzu otrdeen ar wesumu fweesta us tigrug. (Japeemin, katas notika pebz tam, kad wairak uskuptsfij bija ar manu prezzi ifskausejuschees.) Daschus spanus fweesta jaw biju pahrdenis, te pecnahza kahds kungs un sahka pa wairakeem no maneem fweesta spanem krahmet un ofschkeret. Wispehdigi weemi isnehmis, prasija, waj manim dauds tahda fweesta? un tad pebz ihfas farunas pawehleja manim ar wiſu fweesta spani libds nahlt us kantori. Kad nu apkahrt stahwoschee apleezinaja, katas esot ta sanktais tigrus komifars, ari tagad tuwaki apfkatijees, zur Sarkano zepures loku winsch par sawadu, neka tee ziti bija japeenem, tad nedrihkssteju nepaklausit, laut gan pee tam mans wesums us tigrus palika gluschi bes apfargafchanas, us ko ar peeminetais kungs negreesa nekahdas wehribas. Kantori nonahluſcheem tas patz kungs nonehma fweesta spani, noprasijsa dſihwez weetu un wahedu un rupji (par peemehrung meemuhre par tu“ fouldam) iſbahrdam

pawehleja atnahkt pulssten 1. Misgahjam noteikta stundā ar sawu zēla beedri un kād to bija no kantora israidijschi, sahka nu mani ar jaw peemineto rupjibū raht un draudet, ka usdoschot kriminal-teesahm u. t. t. Kād pee sawas prezess nesinaju nekahdas wainas, stahweju gluschi meerigi gaibidams, zīl tahfu gan winu rupjibas steepfees? Beigu isnahkums bija, ka par brihtimū atdewa mani sveesta ūpani un pawehleja eet mahjā. Wehl japeemin, ka ziti svešči mani mahzija, lai ar „kungeem“ islihgstot, jo zitadi man eeschot flifti; tapat ja-issaka, ka wiſu fcho notikumu spehju ar leezeneekeem peerahdit, ka ari to, ka mans sveests nebija flifts, ko jaw peerahda ari tas faktz, ka man winu pehz pahri stundu noķirzinachanas atdewa atpakal, ko tak, ja sveests pateesi tahds, ka nedrihkssteju pahredot, tirgus walde wekad newareja darit. Nu atleekahs tikai jautajeens, kapehz drīkst tā ar semju ūaudim apeetees?

Draudses teesu preefchdetaju leetā „B. W.“ preefuhta schahdu rakstu. „Kā sinams, draudses teesas Widsemē pastahw iš 4 lozelkeem, proti tā faultā draudses funga jeb draudses teesas preefchfchdetaja, kas zelams no leelgrunteekem, un semneeku 3 preefchdetajeem, kas zelami no semneekem us 3 gadeem. Pee preefchdetaju zelschanas halsotaji no semneeku puses ir pagasta teesu lozekli, kas teek fapulzeti pehz draudses teesu apgabaleem. Nesen Widsemē notikuschas jaunu draudses fungu zelschanas, un drihsumā zels ari draudses teesu preefchdetajus. Turu par wajadsigu, atgahdinat semneeku halsotajeem scho zelschanu fwaru. Draudses teesu preefchdetajeem ir fwarigi usdewumi. Wini kopā ar draudses fungu neveen spreesch pat prahwahm, kas waj nu nonahk zaur apelaziju pee draudses teesas ir pagasta teefahm, waj teek taifni eefahktas pee draudses teesas, bet ari ir usraugu teesa pahr pagasta waldibahm. Wiineem pee pagasta amatu apstiprinachanas waj ne-apstiprinachanas, pee suhdsibu ifschirfchanas par pagasta amata wihereem, pee pagasta amata wiheru strahpeschanas waj atzelschanas no amata tahda pat halsu teesiba, ka draudses fungam. Bes winu preefchchanas draudses kungs tahdās leetās newar taisit nekahda spreeduma, un ja winsch to dara, tad tas ir pretilikumigi un tahdam spreedumam naw nekahda likumiiga spehla. Deemschehl draudses teesu preefchdetaji libds schim toti mas nehmuschi dalibū pee usraudsibas pahr pagastu waldibahm, bet kahwuschi draudses fungam weenam paſcham schai finā spērt folus. Leekabs, ka daschi preefchdetaji nemai naw skaidri ūjehguschi ūwas teesibas, bet domajuschi, ka draudses kungs jaw pehz likuma weenigais spreedejis usraudsibā pahr pagastu waldibahm. Mo tam redsams, ka pee draudses teesu preefchdetaju zelschanas sti pri us to jaluhko, ka tiltu eezelti ūpratigi un pastahwigi wiheri, kas pateeji spehj iſpildit ūwus fwarigakos usdewumus. Lai halsotaji labi apdomā to pee zelschanahm. Lai nepalaischahs us to, ka draudses teesas pehz meera teesu eeweschanas beigees un ka tadeht ūgadejahm zelschanahm buhtu masals swars. Meeru teesu eeweschana un draudses teesu atzelschana warbuht notiks tik pehz diweem gadeem un draudses teefahm tadeht wehl ūtahw preefchā prahws darbu lauts.

No Gatakos, Dzehrbenes draudse. Jau atkal peenahžis tā sauzamais „beribas laiks“.

*) Sèhe japeemin, ta us 3. lapi puses jaav drulos lluhdu ir teifts, ta us „Atalantas“ frakts dijuje 350 mahras par 1000 filo; jalasa: 3,50 mahras (jeb 3 mahras un 50 senigi).

Watineezini melle pajumta, mahjas tehwi kalpus un kalpones. Pagastds, kur derama deena jaw pagahjuje, dsird kalpus schehlojamees, ka ar solito newareschot zauri speestees, bet solitaji salahs, ka wairak dot nesphejot. Galu galâ isnahk, ka salpi salihgs lihds ar seewi pa wafaras laiku un paschi wiszaur gadu salpot par nomu un 25 rbt. naudas, no kuras wehl ja-atnem lihds 8 rbt. galwas naudai, behrnu skolas nauda un zitahm wajadibahm. Meitu un puischu algas ari kritisches par 10—15 rbt. Pagahjuschà gada masas eenahschanas peespeesch fainneekus wiszadâ finâ schaurak eegrositees. Deews fin, kur kates nahloschâ gada atradihs pelnu, jo leelaka dala salpu paleek „us sawu roku.“

(B.)

No kona Bobashu pagasta. Pehrno seemu kahdi wilki eeradahs muhsu apgabalâ. Lai gan wisadi puhlejahs winus aplenkt, tomehr til waren' slitas, nepastahwigas seemas deht nebij eespehjams winus noschaut. Wafara tee apmelleja ganamos pulkus, un daschs labs jehrinch wineem krita par upuri, ja pat wini nekannejahs eelaustees laidarâ few laupijumu saguht. Seemai sahlotees, jehrinu wairs nedabudami, wini sahka funus laupit. Ari scho seemu deesgan nodarbojahs winus eelenkt, bet lihds schim ne-isde wahs. Bet zaur mescha jarga usjichtigeem puhlineem laimejahs, 10. febr. s. g. paschu wilka mahti nokaut. — Wezee tehwi stahsta, ka schinis pehdejds trihss desmit gaddes neweens wills naw nogalinats Pabashu meschâ.

(B.)

Par Leepajas tirdsneebu. No 1871. gada, lamehr buhwets dselsszelsch, kas saweeno deenvidus Kreewijas bagatos labibas wi dutschus ar Leepajas ostu, Leepajas tirdsneebu augtin aug.

Lihds tam laikam eenahza Leepajas ostâ gadsfahrtâ kahdi 300 kugu. Wisa tirdsneebu sneedsahs lihds 6 milj. rubleem. Eedsihwotaju slatis bij maj: pilsehta rehkinaja ap 1870. gadu no 9,000—10,000 eedsihwotaju.

Pehz pabeigtas dselsszelska buhwes pilsehta ahtri usplauka.

Ta 1878. g. tirdsneebu bij 23 $\frac{1}{3}$ mil. r. leela.

1879. g. " 33 $\frac{1}{2}$ " "

1880. " 35 $\frac{2}{3}$ " "

Ta paschâ 1880. gada eenahza ostâ 1670 kugu un isgahja 1290 kugu un pilsehta rehkinaja pee 40,000 eedsihwotaju. Toreis pilsehta isskatijahs ka kahda plascha buhwes weeta. Wezus naminus noplehja un buhweja jaunus leelakus namus, pee osta iszehlahs jauni stalti spihkeri un 1 kwadrat meristi leelas ganillas un plawas, kur lihds tam nebij nekahdu ehku, apbuhwaja ar nameem. Ar nameem toreis tirgoja ka ar kuen latru prezi: pirkla un pahrdewa un namu zenas toreis auga besgaligi. 1881. gada tirgoschana sneedsahs lihds 39 $\frac{1}{2}$ mil. rubleem; ostâ eenahza 1310 kugu un isgahja 1692 kugu. Zahdâ wijs tirdsneebu nebij masak, neka agralds gaddes, bet tomehr nami krita zenâ. Gemesli bij daschadi. Israhdijahs, ka namu wairak saluhwetu, neka eedsihwotajeem wajadigs. Namu un osta buhwes apstahjahs, ta ka dauds strahdneeku atkal aissahja prom.

Namus pehrkot, mehdsar arween masuminu eemakhat un kad nu reis wajadjeja par pirklo namu naudu samakhat, tad newareja naudu pat par nedfirdeti augstahm (30%) prozen tem nekur sadabut, jo pilsehta bij loti mas

naudas. Ta tad pahrdewa weenu namu pehz otra us uhtrupi par smekla nauda un deemschehl, dauds semneeku, kas ar labu naudas padomu nahkuschi un schè namus, waj mu eepirkuschi jeb apfahkuschi buhwet, gressahs pliki us laukeem atpakt. Namu pahrdoschana us uhtrupi now wehl scho halto deenu mitejusehs un wina gan nerimjees wehl labu laizimu.

1882. gads bij tirdsneebu finâ atkal labaks neka agrakee. Tai gada atkal eenahza ostâ 1670 kugu (1081 twaikonis, 589 sehgehu kugu) un isgahja 1647 kugu (1072 twaikonis un 575 sehgehu kugu) un tirdsneebu lihdsinajahs 44,396,411 rubleem. Un ja labiba turpmak tik leeliski peetezehs ka schim brihscham, tad atkat 1883. gads pahrsvers wijs agrakos gadus. No jauna gada fahfot atnahk 13 reis deenâ wagoni rindas, peeleautas ar labibu, sehlahm, lineem u. t. pr. tas ir ildeenas no 350—400 wagonu. Kad eet gar pretschu wasshli, tad reds garas, jo garas pajumtes preebahstas pilnas ar labibas maifeem. Spihkeri, kas ostmale, ir pilni labibas. Labiba pat sehtas fabehrta apalsch klajas debefs. Un ka dsird, tapat gulot dauds labibas apalsch klajas debefs pee daschahm Leepajas Romni dselsszela sta zijahm.

Ostâ bij dascheem brihscheem tildauds kugu, ka stahweja abâs pusés pa 3 rindi kugu, ta ka daschu kugu preeberot labibas maifus nesa pahri par 2 kugeem un behra treschâ kugu. No ta redsams, ka osts pehz ne-ilgeem gadeem japagarina us esara pusî. No agra rihta lihds wehlai naaktei peewed maschines un algadschi labibu pee spihkereem un kugeem, bet ostmales ir paschauras, ta ka ores un wagoni masas telpas deht tilki rahmi kust us preelsch.

Labibai schim brihscham masas zenas. Par ruseem, kas 120 mahrzini smagi, masak 93 $\frac{1}{2}$ kap. par pudu, tas ir par mehru 2 rbt. 80 $\frac{1}{2}$ kap. Bet ja ruseem smagati, neka 120 mahrzini, tad preelek us latru wairako mahrzini ik us puda 1 $\frac{1}{2}$ kap. klah; turpretim, ja ruseem weeglaki, neka 120 mahrzini, tad norehkinia ik no mahrzinis, kas istruhst no 120 mahrzinahm ik no puda 1 $\frac{1}{2}$ kap. Leelakee labibas kantori pehrk tagad labak labibu us pudeem, neka us mehreem.

Par Kreewijas aufahm masak 74 lihds 77 kap. par 1 pudu. Par labakajahm baltahm Kreewu aufahm masak 80 lihds 88 kap. par pudu, par melajahm aufahm masak 79 lihds 82 kap. par pudu. Par Leischu un Schotsees aufahm masak 73—75 kap. par pudu. Par labenee smageem meescheem masak 90 kap. par pudu; par oderes meescheem 80—85 kap. par pudu.

Linu sehlas, kas is Kreewu stepehm, masak 140—148 kap., bet Leischu linu sehlas tik 131—135 kap. par pudu.

Zenas labibai, ka redsams, loti semas un tapehz nereti dsirdam semneekus juhdsamees, ka wineem pee wiileelakeem puhlineem, pee wijs taupischanas pat pee labas labibas jaspaleekot tagad par mukkeem.

Labibas zenas, ka saprotams, nenodibina muhsu Leepajas tirgotaji, bet wijs nospreesch us paaules tirga. Seemet Amerika un Kreewija iswed ik gadus dauds labibas. Amerika par 17,000 mil. rubleem, Kreewija par 300 mil. rubleem. Kad nu kahdu gadu Wakar-Eiropâ dauds labibas wajag un Seemet-

Amerika un Kreewija newar dauds pahrdot, tad ir labibas zenas augstas, bet kad Wakar-Eiropâ laba labibas rascha un Kreewija un Amerika tapat, tad ir labibai masas zenas. Bes tam mums wehl ja-eewehro naudas turfs. Tirgotaji pahrdod labibu ahrsemes pret selta un fudraba naudu. Kad nu muhsu papihra naudai masa zena, tad tirgotaji dabu par selta un fudraba naudu deesgan dauds papihra naudas un war aridsan labibas pahrdewajeem wairak makfat papihra naudâ, neka dotu, ja buhtu selta jeb fudraba nauda ja famaksa.

Labibai, ka ari daschahm zitahm prezehm, ir gan sawi ihpaschi widutschi, pehz kireu zitahm aridsan ziti labibas kantori taifa zenas. Ta par peemehru ruseem teek pa leelai dalai pirkli un pahrdoti zaur Bexlines kantoreem: muhsu Baltijas kantori loti eewehro, zit dauds tur makfa par ruseem. Preelsch kweescheem ir tahds widuzis London, preelsch ausahm un meescheem osti, kas pee Lamanschas kanala, kirsch schir Angliju no kontinenta, — preelsch elas prezehm ir Parise, preelsch ahdahm ir Antwerpene, preelsch spirta Hamburga, preelsch tehjas un kaschoeem — Maskawa u. t. pr.

Baltijas labibas tirgotaji newar tagadejos laikos wairs dauds us weenreis pelsnit, bet pelna dauds sawu kapitalu gadsfahrtâ daudsreis apkahrt grosot. Tagad labibas kantorim jabuht ar meeru, kad winsch pelna 2—4 kap. no pudu un kad bes tam wehl winam famaksa par „eif.“ (Sem wahrda „eif“ tirgotaji saprot atmaksu par kuga pee lahdeschanu, makfa par juhras aseluranzi un makfa par kuga frakti (nomas) naudu.)

Sinams daschi kantori wehl newar atra dinates no teem laikeem, kur pelnija dauds us weenreis un brehz tapehz, ka schos laikos newarot wairs neka ihsti nopolnit.

Pehdejâs nedekas Leepajas ostâ eenahza daschi kugu ar jaunahm filkehm, bet zenas winahm now wehl nodibinatas. Tapehz rinasim labaki par scho prezi paschu.

Silkes ifschir pehz peekrastehm, kur wi nas swojo. Silkes swejotas pee Norwegijas peekrastehm, ir treknas un ar parupjahm asalahm, un teek pehz sawa leeluma no faultas par „m“ (masahm) filkehm, par „R“ (masahm widus), par „A“ (leelahm widus) un „AA“ leelahm filkehm. Norwe geeschu silkes ir egli muzas un winas mehds fames virkt.

Silkes swejotas pee Schotlantes kastehm now til treknas un winu asakas ir smallas. Winas ir gobu muzas zeeti un glideni es flodfitas. Weenas Schoteeschu silkes fauz par „spent“ filkehm, kad winas jaw islaida ikrus un peenus pirms tais pee krasta sawejoja. Tapehz schihs ir pazeetas un faujas. Otras fauz par „matjes“ (meitas) filkehm. Schihs ir jaunas, now pilnigi isauguchas silkes. — Treschahs fauz par fullbrant filkehm. Schihs ir pilnigi isauguchas, ar peeneem un ikreem sakertas, now zeetas un ir mehreni treknas.

Kad Schoteeschu silkes labi un kahrti muzas flodfitas, tad Angli waldiba eededsina muzahm fibmi par leezibu, ka silkes labas. Zahdâ silkes, us kuen muzahm fibmi kona fibme, fauz par „kronbrant“ filkehm. Apfkrumbatas silkes Schoteeschi mehds ihpaschâs muzas lilt un fauz par „tornelli“ filkehm.

Bes peeminetahm filkehm ir wehl dauds

žitu, bet taħs semneeki għandu neħad ne-
peħref im-tapeħaż-żinas nepeem minn-fahm.

(Lat.)

Peterburga. Par Skopinas bankas nelaimi „Waldibas Webstneis“ pašneedis išahdas finas: Pēc notikumeem Skopinas bankā awi-
ses beeschi pašneedis nepateesas finas par la-
pitaleem, kas tur nogulsditi no garigahm ee-
stahdehn. Tā par peem. nesen finoja, ta
Golovezli klosteris tur saudejīs 600,000 rbl.
Kā redsamis is grāmatahmi no 30. augusta
1865. sībds 16. septembrim 1882., garigas
eestahdes tur noguldiņščas pārišam 2215
noguldiņnumus, kuru leelums kopā istaisa
991,294 rbl., to starpā: 1) klosterem u. ī-
peedereja 337 noguldiņumi par 130,595 rbl.;
2) konsistorijahm, emeritalkāfahm — 43 no-
guldiņumi 38,291 rbl.; 3) mīšijahm — 4
noguldiņumi par 15, 341 rbl., un 4) gari-
gahm skolu eestahdehm — 9 noguldiņumi
par 18,400 rbl. Kopā par 127,729 rbl.
Tee ziti sīhlee noguldiņumi (par 793,567
rbl.) peeder bāstīgahm un garidīsuekem.

Raſławā, 6. februari, generalis Mittichs
tureja etnografijsas beedribā preefschlaſifchanu
par Slahwu tautibu iſplahtifchanos wezds
laikos un muhſu deenās. Sawā runā ge-
neralis ſihlaki aſnehma Leifchu un Latwee-
ſchu tantu wehſtūrigo dſihwes gabjeenu, pee-
lam it ſewiſchku wehribu greefa uſ Wentinem
un tagadejo Latweeschu tautas ſtahwokſi. Ru-
natajs pats iſgatawojs plaschu ſemes rulli
(landkahrts) preefsch Latweeschu ſemes, etno-
grafijs finā. Klaufitaju bija fawahzees daudſ,
un gandrihs wiſi no angſtakahs laufchu ſchli-
ras, aristokrati. Ari wairak Kreewu awi-
ſchu redaktari bija eeraduſchees; winu ſtarpa-
redſejam ir Alkalowu, kas ſawā awiſe „Pyč“
iſgahjuſcho gadu dewa til plaschus pahrfpre-
dumus un pahrfstatus par Latweeschu ſemes
tagadejahm buhſchanahm; tahdus rafſtus ſchi-
awiſe ari ſhogad paſneedſ. Nahloſchās dee-
nās tanī pat beedribā paſneegſhot ari kahbs
giſts beedribas lozeklis Kreewu publikai pla-
ſchakas finas par Latweescheem. (B. W.)

Ahræmes finas.

Politikas pārskats. Par īvarigo notīkumu vispirms japeemin Kreewu valsts kanzlera knasa Gortschakowa nāhve, kas nomira frēhtdeenu, 27. februāri Baden-Badene. Pēc muhsu deenas avisēs waram par nelaiķa knasu schahdas finas pafneeqat.

Knaas Alekanders Michailowitschs Gor-tschakows dzimis 1798. gadā. Tā tad winsch-safneidsis 85 gadu vecumā. No šei dzīwibas laika winsch gandrihs 65 gadus pāvadijīs walsts deenastā.

Knass Gortschakows bijis weens no kreet-nakeem Kreewijas diplomateem un ahrleetu waditajeem. Wina wahrd̄s eenem Kreewijas websturē eewe hrojamu weetū. Knass Gortschakows peedereja pē teem diplomateem, kas prata sawu amatu libds pama-tam un tadehl nekād ne-īsdarija prastas luh-das. Pastahwigi winam wijs laimejahs, kas darija.

Wina jauniba krita tai laikā, kad pus-Eiropa bij zaur Napoleona I. apgahsta un tad diplomati puhlejahs, pahrlabot Eiropas seimes fahrti un usturei starp valsttim lihds-švaru. Tee bij diplomatijaš feedu laiki un jaunais Gortschakows tublit no eesahlumia dabija labu skoli. Winsh peedereja peewezas augstas Kreevju muischnieku zilts (ku-

cas sentohr peidereja pee wezajeem Kreewu waldineekem is Kurika zilts) un tadeht weegli nahza angstakods diplomatiskods amatods. Winsch bija par suhtni daschās walsts (Stutgardā, Frankfurta pee Maines, Wihne), un kād keisars Aleksanders II. bija nahjis uz troni, Gortschakovs dībjs (1856) tika eezelts par Kreewu ahrlectu ministri. Wehlak winsch dabuja walsts kanzlera tituli, kas Kreewijā angstakais zivil-deenasta tituls.

Gortschalows vadijis Kreevu ahrleetas 25 gadus. Til wezums un slimiba beidsot pēspeeda winu atfazitees no amata. Visā sawā amata weschanas laikā Gortschalows pratis weizinat Kreevijas intrefes ahrejās leetās un usturet Kreevijas godu us ahreeni. Wina politikas vadijschana parahdijahs ne til praktisla diplomatijas darba praschana (ko war eemahzitees zaur ilgu buhschanu amārds), bet ori tablredīgas ozis, kas mahl nofwehrt nahkofchus laitus un aprehkinat fawu politiku preeskil ilgakeem laikmeteem. Zaure Gortschalowa politiku visā wina dīshwē weens sarkans parvedeens: winsch bija Austrijas pretineeks. Winsch biji weens no pie-majeem Kreevu diplomateem, kas usrahdijs, ka Austrija Kreevijas dabiskā pretinecke un ka Kreevijai ne buht nenahkals stutet Austriju, bet tai preti strahdat. Keisars Niko-lajs nellaušja to, bet glahba Austriju 1849. gada, kad Austrijai zaure Ungari dumpi un ziteem nemeereem draudeja ispostishana. Ta bija leelakā kluhda, kuru keisars Nikolajs padarijis un kuru tas wehslak (Krimas kara laikā) pats sajehDSA. Isglahbiā Austrija pē-beedrojahs Kreevijas pretinekeem un aptu-reja zaure to Kreevijas sohls Ballamu pušsalā.

Slavenakais kasa Gortschakovs laiks bij 1863. gads. Tai gadā izvehdahs Poku dum-pis pret Kreeviju. Poli pee tam zereja uſ-
zitu walstju eejaulkchanos un valhdsibū, un
pateesi iſlikahs, ka ſchai zeribai buhtu pa-
mats. Francija, Anglija un Austrīja fahla
spert eejaulkchanahs folus un laida Kreevu
waldibai koprakſtu, kurā pagehreja preefch
Polijas daschadas reformas. Tas bija bai-
ligs brihdis preefch Kreevijas. Wehl Kree-
wija nebija atpuhtuſees no Krimas karā;
patlaban bij eewesta leela reforma, semneeku
brihwlaſchana, kas ka ſaprotams bija fa-
weenota ar daschadeem jukumeen. Dum-
pis plōſijahs mi Reetruma - Kreevija, un
mi wehl trihs leelwalſtis draudeja eejauk-
tees, jo kad Kreevu waldiba atraidija leel-
walſtju pagehrejumu, wareja notilt, ka tāhs
iſſahla pret Kreeviju karu. Bet Gor-
tschakovs nekahwahs ſabaiditees. Winsch
labi ſaprata Eiropas politisko ſtabwoſlli un
no tam ſinaja, ka triju leelwalſtju draude-
jums bij tulſchi wahedi un ka tāhs nopeetni
uſ eejaulkchanos nebij ſagatawojuſchahs, nedſ
ari buhtu warejuſchas ſawa ſtarpa weeno-
tees. Droſchi un zeeti Gortschakovs atrai-
dija triju leelwalſtju eejaulkchanos, iſſlaido-
damſ tāhm, ka Polijas jautajums ir Kree-
wijas eelschejs jautajums, un ka zitahm wal-
ſtim nam nekahdas teesibas ſihdsrunat Kree-
wijas eelschejās leetas. Gortschakovs ap-
rehkins iſrahdiyahs par pareisu. Trihs leel-
walſtis vež ſawa pagehrejuma atraidiſcha-
nas valila it meerigi mahjās un nekuſtinaja
ne virkta preefch Poteim.

Behdejds gads Gortschakows fabka greef sawus eercotschus us kabdu zitu puši, proti pret Wabziju, jeb pareisaki: pret Bismarck

politiku. Prett Wahzijas ūveenošchanos par weenu walsti Gortschakows nebij pretojees, jo tas bij dabisks Wahzu tautas attihstibas pagehrejums. Pee tam pretestiba arī tadehk newareja notikt, ka Pruhſijas un Kreevijas waldineekl bij tuvi radeneekl un dīshwoja ſirſnigā draudſibā. Gortschakows tik iſleetoja Wahzu Franzuſchu kara laiku preeksch Kreevijas teesibu pawairoſchanas uſ Melnabs juheas. (Par to winſch dabuja teesibu, ſauktees ar goda tituli „Свѣтлость“ jeb Durchlauchte.) Bet no ta laika, kad Wahzija bij palikuſe par ſpebzign walsti pee Kreevu ro- beschahm, Gortschakows aifſtahweja domas, ka Wahzijas ſpebla tahtala iſplahtischanahs naw atlaujama, un ka it ihpaschi Kreevija nedrihſit peelaist Franzijas galigu nomahſchanu zaur Wahziju. 1875. gadā Bismarcks eſot grībejis iſrihſot jaunu karu pret Franziju, lai waretu no jauna un wehl ſtiprati ſatreelkt ſcho walsti, eekam ta no pagahju- ſchā kara atpuhtufebs. Gortschakows tahdeem Bismarka zenteeneem zeeti pretojees, draudedams ar Kreevijas eejaukſchanos. Ne- laikis keiſars Aleksanders II. ſchoreis pilnigi peekritis Gorſchakowa domahm un no ta laika Bismarcks ſinaja, ka Kreevija nestah- wehs uſ Wahzijas puſi, ja Wahzija uſfahktu pargalwigū karu pret Franziju. Wahzija til tad wareja zeret uſ Kreevijas neutraliteti, ja Franzija buhtu palikuſe par kara eefah- ſezu; bet Franzija no tam fargajahs.

Luhkodams is nahkoscheem laikeem, Gor-tschakows no ta laika aifstahweja domas, ka Kreewijai der usturet labu draidsibu ar Franzinu.

Berlines kongresa laikā (1878) Gortschakows tam nepeekrita, faskaldit Bulgariju un pahrgrodit daschas zitas preeelsch Kreewijas swarigas San Stefano meera lihguma punktes. Bet otrs Kreewijas aissstahws schai kongresi, grafs Schuvalows, aissstahweja domaš, ka Kreewija minetas punktes warot upuret Anglijai pat patilfchanu. Grafa Schuvalowa padomis toreif dabuja Kreewu waldibā wirščolu, un Kreewija atfazijahs no dascheem swarigeem kara peenahkumeem.

Gortschakowa politika arweenu bijise tau-tissa, un tadeht wina wahrods kreevni tau-tai arweenu bijis miylsch. Tadeht winam ari valiks schai taatä laba veemung.

Tagadejās Pruhſijas rihta daka no feneem laikem tika apdſhwota no Leischeem. Kahda daka no scheem Leischeem ar laiku tilkse pahrmahzota, bet wehl kahdi pahri ſimits tuhſtſchu zilweku turahs pee Leischu tautibas un walodas. Bruhſchu waldiba, kas apspeesch katu ſweschu tautibu, apspeesch ſinams ari Leischu tautibu. Leischu walodai neteek atkautas nelahdas teesibas. Pat wiſas ſemafas tautas ſkolās mahžiba teek ſneegta Wahzu walodā. Jaunakā laikā nu Bruhſchu Leischi fahluschi druski luſteees. Tee eefneeguſchi minifream luhgumu, kurā tee luhdi, lai Leischu apgabalds Leischu waloda tilti eewesta tautas ſkolās par mahžibas walodu. Wahzu awiſes, ka protams, ſchahdeem prahjumeem niſni pretojabs, bet Polu awiſes to aiftahw, jo Polu tautiba, kaut gan no winas Pruhſijā kahdi 2 milioni zilweku, no Bruhſchu waldiba tapat teek ſpaidita un wajata, ka Leischu tautiba. Polu awiſes iſſkaidro, la Leischeem Pruhſijā eſot wehl gruhaks ſtahwollis neka Pokeem, jo Polu tautiba un waloda wiſmasak teekot aiftahwela

no katolu bāsnizās. Polu katolu garidzneki strahdajot tautiskā garā, bet Pruhšchu Leischi esot atrauta no katolu bāsnizas un pahrewehrsti Luteru tīzibā. Luteru garidsneki ne-esot aisslahwesjuschi un ne-aisslahweschot Leischu walodu un tautibas leetu. Ja Leischi buhtu valikuschi pec katolu bāsnizas, jchi wišmasajal buhtu preeksch wineem ustri-rejuſe wimm Leischu dseefmas un Leischu spre-dikus bāsnizās. Leekahs, ka Polu awises grīb Pruhšchu Leischus atkal atgreest katolu tīzibā un ja minetee Luteru garidsneki ari turpmāk ištūreses naidigi prel Leischu tautisko leetu, tad Polu zenteeneem īchini sunā waretu labi īkmetees. Tomehr stipra tautiska īusteschana pec Pruhšchu Leischeem ne-war agraki notilt, kā pebz tautiskahs īusteschanaahs eesahluma Kreewu Āeetuwa. Kree-wija dījīwo lahti $2\frac{1}{2}$, miliona Leischi, tā ka tē preeksch Leischu tautibas leetas leelakas zeribas. Tautiska īusteschanaahs pec Kreewu Leischeem drihs atrastu atbalsi Pruhšchu Āeetuwa.

Strīhdi starp Poleem un Rusineem (Mai-
kreeweem) Galizijā paleek arweenu ašaki. Tas
nešen parahdijahs runā, kuru Rusinu depu-
tats Šulatschlowksi turejīs Russtreeschu de-
putatu namā. Schini runā tas issazijis, ka
Rusinu apspeeschana zaur Poleem bašnizas
finā pesspeeshot Rusinu domat nū pahree-
schamu zitā tizibā. Galizijas Rusini, ka si-
namis, peeder pee ta faulteem unijateem jeb
puskatoleem. Jaw pahri gadus atpakałt pee
wineem eſahlushehs kusteschahanahs, kuras mehr-
kis bija atraut unijatus no katolu bašnizas
un atgrest tos pareiſtiziqā bašnizā, pee ki-
ras Rusinu tehvu tehvi wezakds laikds pee-
derejuschi.

Suegas kanaka razejs Leſeps, kas beidsamā laikā nſturejahs Parīze, drihsumā doſees uſ Albdchiru, iſmelleſdams, waj wina preeſchlikums, pahrwehrſt kahdu daku no Saharas tuſnescha par juhru, pateeſi ne-iſwedams, la waldbibas komiſija neſen ſpreeduſe. Leſeps negriboſ atſazitees no ſawa preeſchlikuma. Winsch nemſhot uſ Afriku lihds kahdu pulku iſcheneeru un leetas-prateju un ar winu paſihdsibiu iſmelleſhot peenahloſchos apga-lus. Bezais Arabeeschu wadonis Abd-el-Kader ſeekrichtot Leſepa preeſchlikumam un eſot dewis tam lihds wehſtules pee dascheem Arabeeschu augſtmaneem un ſcheileem, lai ſhee weiginatu Leſepa ſokus.

„Waldibas Wehstueß“ par Eugeneezibu.

"Waldbibas Wehstnesis" dod sawā 14. mūnūrā (1883. g.) newīfai gāru pahrēlatu par Maskawas leisarīkas juhrneezibas beedribas karibibu un wišpahri par lugneezibas weiksmi.

Agrakds gadds (15 un wairak gadus at-pakat) Kreevijā walbija wispahrigi domas, kā ar lugneezību warot nodarbotees tilai tirgotaji, t. i. iñwedamo un eewedamo pretschu waditaji un sanehmejji. Pee schihm domahm turejahs ari muhsu waldbiba. Waldbibai ruhpeja lugneezības attihstischanahs jaw no Petera ta Leela laikeem, tadeht wina ari wišadi gahdaja, lai ari Kreevijā weiktos lugneezība, kā tas zitās qhrsemju iuhrwalstis leelā mehrā noteek, kā par peem. Anglijā, Seemel Amerikā, Norwegijā (schai masajā semitē ar masak eedsihwotajeem nela muhsu Baltijā). — Lai lugneezību weizinatu, waldbiba pabalstiņa tilai fabrikantus, tirgotajus,

dibintaja kugneezibas heedribas un dewa misigus naudas sumimas ka heedribahm ta ari weenigahm personahm. Ta par peemehru lahdā Maskawas Kreewu schurnala no agra-kajeem qadeem lasam: „Skaita, ka waldiba isdewusi naudas, lai weizinatu Kreevijas deen-widus juhmalas rukyneezibu:

1. Generalgubernatoram, knasam Woronjowam, 160 milj. rublu.
 2. Ūdejas pilsetai 200 milj. rbt.
 3. Kreevui twaikoni un tirdsneezibas bedribai pee Melnahs juhras 35 mil. rbt.
 4. Tahdai pašchai bedribai pee Kaspijaš juhras „Kaukāss un Merkurijs“ — wairak misjonu rublu.

Neds, zif leelus upurus nesuſi Kreewija, lai waretu weizinat sawu kugneezibū! Bet kugneeziba Kreewijā tomehr ne ta weizabs, ka buhtu bijis jagaida pehz schahdahm miljū naudas summahm. — Ari ahrsemēs waldbas daschās walstis wehl scha gadu-ſimtena fahkumā wehlejahs us schabdu wihi ſeelaahm naudas-summahm weizinat tirgotajeem un kugneezibas beedribahm kugneezibū, bet pedsibwojumi jaw ilgi parahdijschi schahdas pabalſtischanas ſystemas nederigumu. Muari Kreewijas waldiba pahrlezzinajahs, ka nauda pahreet pa leelakai dalai bagatu tirgotaju un fabrikantu rokās, bet kugneezibai loti mas labuma no ſcheem miloneem rubku. Mu melleja un pehtija pehz zitadakeem lihdelleem, kas weizinat kugneezibū. Un weizinat winu wajadſeja, jo Kreewijai nahzahs mafat il gadus 56 lihds 60 un pat 70 un wairal mitonu rubku par sawu pretschu ifwadascham. Un neween ſchis fluktums zehahs no tam, ka Kreewijai naw sawu kugu. Zaur kugu trubkumu ari zekahs kaite, kas

Kreewijai tagad par leelu slahdi, t. i. ka Kreewijas tirdsneezibу im ruhpneezibу, ih-paschi juhralmu tuwumā, fanehmuschi fawās rokās ahrsemneeki: wiža pētua aiseet ahrsemneeku kules un Kreewijas juhralneekeem, pilsehtneekeem un semneekeem atleel tikai darbs, fweedri un foti masa atmaka. Ka ahrsemneeki Kreewijā abtri peenemahs bagatibā, to latris reds un sūn.

Arweenu wairak pahrlezzinajahs wiſi lug-
neezibas labwehletaji, ta „pabalſtſchanas fi-
ſtema“ neder, ta wina bagatos tirgotajus
tikai padara wehl jo koplakus un bagatakus,
un ta leelakai eedſihwotaju datai, ſemneekem
un pilſehtneekem nekahds labums ne-atlez
no wifeem iſboteem milioneem.

Kad nu fugneezibas ne-attihstibas atneša un wehl tagad atnef tik dauds fliftuma muhsu plaschaj tehwijai un kad bagatee tigotaji, bagatahs twailonu un fugneezibas beedribas (kas no waldbas dabuja desmitem miloni palihdsibas) nepeepildija zeribas, ko waldbas uj wineem lika, tad waldbas greesahs pee weenfahrtscheem juhrmalneekeem: semmeekeem un svejneekem. Juhrmalas semmeekeem nigan nedewa wis miljonis, kas ari nebuhtu labuma atnesufchi, bet mehginaaja winus apaghdat ar wajadfigahm juhrneezibas finibahm. Breeksch schi mehrka waldbas isdewa 1867. gadā juhrskolu likumis, pēhž kureem waldbas atlauj juhrmalneekeem dibinat juhrskolas, kur un zil wajaga, pee kam waldbas dod no fawas pušes palihdsibu no 500—1000 rbt. un wairak var gadu latrai juhrskolai.

Kad apskata, kahdu labumu atnešus kas
juhfskolas Norvegijā, Anglijā un zitur, tad

Sriewijai un ari mumus Latweescheen jaseet
jo leelas zeribas us juhfskolahm.

Norwegija pehz semes leeluma plaeschala nekā Latviju-Īgaunijas, kas skaita drusku wairak nekā 2 mil. eedsihwotajū, Norwegijā tilai 1,800,000 eedsihwotajū. Norwegeem 110 gadus atpakał bij tilai 519 lugu, tagad wineem 800 lugu. Scha gadu-simtena eefahlkumā Norwegeeschus libds ar Latweescheen skaitija pee tahn wiſu nabagakahm tautahm, tagad Norwegeeschus skaita pee turigeem, kurpreti Latweeschī wehl libds ichim naw tifuschi daids us preekschu mantas finā. Norwegi wiſu to fasneeguschi zaur juhfskolahm.

Kas ir tautiškės laikraštis?

(States Mr. 5.)

Apluhkošim mi, waj „Lat. Awises“
teescham ir kristiga awischu lapa?

Kà wina isturejsees pret bahrineem, mehs jaw redsejam. Leekahs, la „kristiga aw. lapa“ tà wiś nedaritu. Bet ari godprah-tibâ im kannibâ wina naw echo wahredu pelnijus, kà tuhdalin redsesim. 24. numurâ atronahs tee swéhtee dseesmas wahredi:

„Nu eft flawets Jesulinsch,

Ka tu mums vīsimis jīlvezīns.

kas teescham skan pebz „kriftigas awischin
lapas,” bet la ja-istruhkstahs, kad 34. nu-
murrā lasam:

„Stab tee jebrini nenestos,

Tad mehs plisi wasatos,"

ſcho eelu-puiku dſeefmu, kas tif no besdee-wigeem, nekaunigeem zilwekeem teek dſeedata, ko wezakee us to zeetako ſaweeem behrneemt aſſleeds un kas lihds ſchim wehl nelur — zil numis ſinams — naw drukata. „Lat. Awifes,” kas ſewi ſauzahs par „kriftigia wiſchu lapu,” — ſcho lapu laikam gan kates tehws uſtizibas pilns dod ſawam behrnam roka, lai taſ „peenemahs kriftiga dſihwē;“ bet ka wunsch ir breeſmigi maldiſees, — ka wunsch tad pats eedod behrnam to gifti, kas tam ſidi nahwigi eewaino, tad juhs, zeen. Laſitaji, deesgan nopratifeet. Bet eefim tahtat.

16. numura pee misiones ſinahm atrodahs kaifla miheleſtibas rihme: „Kur eſi koſcha roſite, kas flepen rakſti man? It koſcha tawa wehſtule, kas dſiki aifgrahbj man u. t. pr.“ 17. numura „Klajuma Baiba“ rakſta: „Es neweenam wihrischkim nekauijos ſewi bafſtit u. t. pr.“ Tad 26. numura kahds rakſta par ſawu ſeewu: „Ta ir jaufa munda ſeewina ar tuimſchahm azim un maſu

viu seewiha ar tannchayn agan un muse
tuklu mutiti, las daschu us nafchlibu wi-
lina u. t. pr." 36. munurā teek Gashnera
museja tahdā wihsē aprakstita: „Sché redsam
wehl — klaistu seewischki pehz bahdes; weemi
klaistu guloschu teatera rahditaju (freileni);
tē mehs redsam pliku zilwelku, kuxam no mu-
guras diwas sikkas isgresch! — Seewisch-
keem kneebi kruhtis nost u. t. pr. — Tre-
fchā nodakā ir wifadas slimibas israhditas,
las zaur neschlibstibu zelabs u. t. pr.

Waj wehl trakaki lo war rakstīt, zaur ko lasitaju fantāzija (eedomašchanas spēkls) un laumas domas teik modinatas? Un „Lat. Awijses sevi sauzāhs par „krīstigu awijsu lapi”!!

Kahdu nahwes finu tahs sawá 18. nimurá nef tà: „Kahds atstatwneks no pilsehtas iñahzis, uskahpis us tilta lehnes un „plaufsch“ pats tilfsci wiñds eekchá; libli otrá deená iñwejojuschi.“ — Tà apraksta kahda weza sirqa nahwi, — un, it là par

laimi jeb nelaimi, 47. „Lat. *Anischnu*“ murā ix rakstījīs kahds „18 gadu wezais stihwais hebrais.“ — — —

Kad wehl tahs zitas pahrmeschanas un
tibjchas wahrdi un teizeenu pahrgroßchanas
eewehero, ar ko „Lat. Awises“ mehgina fawas
winas apseg, tad teescham naw jaschau-
bahs, ka tahs ar scho skunsti war konzerti-
dot. Bet ar to winahm wehl nepeeteek;
fawā „nemaldibā“ winas wiseem ziteem ral-
sti neem skatahs lepni par plezeem pahri;
„winas nogaida un rauga noswert, zik teem
ari buhtu wehrtibas un pehz tam tad tas
preeks.“ Bet augstprahiba, nemaldibas do-
mas un lepniba padara neredsfigu. Tā ari
„Latv. Awises“ nemas nereds, ka winas wiss-
wairak grehko pret to bausli, kura pahrkapp-
fchanu winas tik labprahrt ziteem uskrauj.
Sawā 53. numurā no 1875. gada winas
faka: „Ne-esam nelad gahjuschi fawas ami-
ses kam eeteilt un tomehr gadu no gada
tahm lafitaju pulks nahk flaht,“ un nemas
nereds, ka tahs wiſu jauna gada wakaru
fewim dseed flawas un pateikchanas dseſ-
mas un ka pat schee nupat minetee wahrdi
zits nelas naw, ka reklame, ko tahs wairak
neka zita kahda awise preeklich jewis raksta.
Un kas tad tas ir, kad raksta: Wifā Val-
tija neweenam zitam laikrakstam naw tik
dauds lafitaju, ka man „Latv. Awisehm?“
Waj tas ari ne-osc h pehz uſteikchanahs jeb
paschrellames? Deesin, ka winahm bija ap-
siedi rakstot (2. numurā): „Latweeschu Awis-
es fawā zefā nelikfees schaubitees, waj tur
pa desmiteem jauni laikraksti nahkuschi waj
gahjuschi?“ Scho zetu mehs patlaban mah-
zijamees pasiht. Kas no „Latv. Awisehm“
ir ūgaaidams?!

Dik tahtu G. Mathers ſawā ſwehtku runā.
Tos ſchinī ſwehtku runā iſſazitos pahr-
metumus „Latw. Awiſes“ nespēhja atſpeh-
lot, nespēhja tos peerahdit par nepateeſeem,
par eſoſcheem beſ pamata; tapehz ari ſchōſ
pahrmetumus if minetahs ſwehtku runas if-
ratſijam. Sakranowitscham par gobu ja-
ſala, ka pa teem gadeem, kur wiſch „Latw.
Awiſehm“ bija par redaktoru, „Latw. Awi-
ſes“ waldija weenads gars, lai gan ſchis gars
nebija Latweeschi tautas gars; tapehz zuus
„Latw. Awiſchu“ gada-gahjumus ſem Sa-
kranowitscha redakzijas pahrpreeſchot, mums
buhtu ja-iſſala tautiskā ſinā lihdſigi pahr-
metumi, lahdus G. Mathers ſawā ſwehtku
runā iſſazija „Latw. Awiſehm.“

Lai gan „Latv. Avises” sem Sakranowitscha redakcijas nebija nekahds Latweeschu tautisks laikraksts, tomehr Sakranowitscham diwejada finā gods un noplini naw ledzami: 1) sem wina redakcijas „Latv. Avises” bija wišwairak fluidinajumu un wišwairak abonentu (pa Kreewu-Turku kara laiku), neka zitam kahdam Latweeschu laikrakstam tanī laikā, un 2) winsch fawā beijsamaja redakcijas gadā pasneida fawu brangi trahpito fotografijas bildi wiſeem „Latv. Avischu” abonenteem, ko lihds schim neweens Latweeschu laikrakstu redaktors nam paspehjis pasneigt faweeem abonenteem, ja dauds, tad kahdu cewehrojamu tautas wihrubildes (Kronvalda Atti, Baumana Kahrlis). Gan daschi Sakranowitscham pahmetu, ka winsch is „Latv. Avischu” ihpaschneeku tulēs bildi samalkajis, ko par mīlī, jauku pēminu faweeem lasitajeem dahwinajis, tomehr iſchahds pahmetums atraidams. Iš Latwee-

ſchu laikraſtu redaktori nemas tahdas lee-
las algas nepelna, fa wiñi fawiem mihleem
laſitajeem waretu par peemiu dahwinat
fawu bildi, kas ifmakſa lihds 500 rubli
(tik daudz Safranowitscha bilde efot ifmak-
ſajust).

Kad „Latv. Awiſes“ sem Sakranowitscha redakcijas falihdsinajam ar „Latv. Awiſehn“ sem Weides redakcijas, tad jaſala, ka Sakranowitschs kā redaktors bija pahraks par Weidi kā redaktoru, wiſmasakais „Latv. Awiſes“ sem Weides redakcijas dauds saudejuſchās no faweeem ſludinajumeem un abonenteem. Waj Weide, reis no „Latv. Awiſchu“ redakcijas atkahydamees, ari faweeem mihleem laſtajeem dahninahs par mihiņi, jaunku peemīnu fawu bildi, to finams eepreekschu neſpehiam nofazit.

Kā „Latv. Alwises“ sem Weides redakcijas ištverjusčahs Latveeschu tautiskās lektās, to fawā lailā deesgan pahrspreedušchi „Balsīs“ un „Baltijas Wehstnescha“ redaktori un mehs no fawas pušes, Weides kungam kā fawam teizamam amata brahlaam grībedami ištapt, ari daschus gabalinus išmineteem „Balsīs“ un „Baltijas Wehstnescha“ spreedumeem usnehnam Mahjas Weesi; bet kā leelahs, tad ar to naw Weides kungam peetizis, tapehz ari nodrukašim „Balsīs“ atbildes rakstu fchi gadā 1. numurā Mahjas Weesi.

Par Walmeeras aprinka dseedascha-
nas swchtkeem nahkuschà wasarà.

Us zeen. Disku mahzitaja Bernharda lga preelschlikumu, Walmeeras aprinka laulstolotaju sapulze 1881, gadā nospreeda, junija mehnescha fahnumā 1883, gadā fwinet Walmeeras aprinkla dserdaschanas fweiblus. Preelsch fweibtu isribleschanas sapulze iuvwielesja komiteju, fastabwoſchu no mahzitaja Bernharda un stolotajiem Kaltina, Schmidta, Rugges un Schwedes fungem.

Komiteja eesahka sawu darbu ar to, ta 1882.
goda saktuma wiseem Walmeeras aprinka mah-
xitajeem un dseedataju lori wadoneem pefubtija
usaizinajumu, jaur loru minetos fungus luhds,
swehtsu isreibloschjanu un fagatawoschanu pebz ee-
spebjas weiginat un pabalstut. Komitejas usaizi-
najums nepalika bes felsmeks, jo leelaka data no
scha aprinka dseedataju lori wadoneem peeteiza
sawu lori pedalischanos, ta la lihds dezembra
mehnescha beigahm 1882. gadā jaw 12 lori bij
peeteikusches. Pebz draudsehm un walstum nemot
peeteiza sawu pedalischanos schahdi lori:

- 1) Burtneelu jaustais loris, 2) Umurgas jaustais loris, 3) Diltu jaustais loris, 4) Budenbroka jaustais loris, 5) Straupes jaustais loris, 6) Rosbergu jaustais loris, 7) Walmeeras jaustais loris, 8) Umurgas wihru loris, 9) Mattibschu wihru loris, 10) Rubenes wihru loris, 11) Ruijenes wihru loris, 12) Walmeeras wihru loris.
 Limbašchu loris, tas eesoblkumā faru peedališčanos zaur faru wadoni Schmidta lga apsolija, wehlak komitejai snoja, ka lora wadona slimibas deht newarot slaltri nosazit, wai buhšhot eespehjams, pee svehtkeem nemt dalibu.

Svehlu komiteja, kura sāvu vērdejo sehtefchanu noteica 13. decembrī 1882. Diktu mācītāja muisčā, nospreeda svehtlus svinet Walmeera 6. un 7. jūnijā.

- fästabwehs if Schabdeem isriblojumeem:

 - 1) 6. junijā: No plst. 10-12 preelschpus-deenā dseedataju fanemšchanā Walmeeras Latveeschū beedribas namā. Pee tāhs pasčas reises ari dseedatajeem un dseedatajahm tils svehtlu lahtis pafneegtas un korteli eerahditi.
 - 2) Pulksten 1 pušdeenā dseedataju sapulze Walmeeras amatneefu beedribas sahlē, dehk eepreeschējas balsu eedalishanas un instručiju fanemšchanas no svehtlu dirigenteem.
 - 3) Pulksten $\frac{1}{2}2$ generalsprowe preelsch gariga koncerta Walmeeras hoiniā.

4) Pultsten 6 walara generalprowe preefch
laiziga konzerta Walmeeras amatneekn beedribas
sabie.

- 5) 7. junijā: Pulksten 10 preelschpusdeena garīgs konzerts Walmeeras bāsnījā.
 6) Pulksten 2 pušdeenas svehtku gahjeens ar mušķu no Walmeeras Latveeschu beedribas nama us dseedašchanas weetu Raugurmuišcas mehrl.
 7) Pebz tam svehtku runa un tautas himne, „Deens, fargi Keisaru!”
 9) Pulksten 3 pebz pušdeenas laizīgs konzerts.
 9) Pebz laizīga konzerta weesīga fadīshwe ar danzosthanu vee Ulricha mušķas. Bes tam tīs ati lori usaizināti, pastarpam dseebat.
 10) Pulksten $\frac{1}{2}$ 10 wakārā gahjeens ar mušķu no svehtku weetas us Walmeeras Latveeschu beedribas nama.
 11) Pulksten 1/11. sada mēslīgs un atmobi

11) Pultsen ½,11 goda meealts un atwadi schanahs no fwehtlu weesem Walmeeras beedrisbas namā.

Gewebrojot to, ka pee til plascha isrihlojuma wajadachs dauds lahtibneelu, komiteja luhdjs satru kori, kas pee fwehtseem dalibu nems, minai diwi lahtibas wihrus preefschä stabdit.

Tapat komiteja luhdī ari wiſus Walmeerae
piſtebas eedſihwotajus, wiñai pee dseedataju
eeorteleschanas peepalihdset ar dſihwolkrem. Buhiu
wehlejams, la wiſi tee, las ſchos ſwehtlus ta
ſiač gribetu wehžnat, jaw lailā peeteiſios pe
komitejas rafstu wed ja Schwebes lga Walmeera.

Geyreelschejas isdoschanas par svehtu iisribloschanu, lä v. v. malsachanas par noschu un flusdinajumu druku, svehtku weetas eeribloschanu, svehtku sibmju un biletu argabdaschanu u. t. pr. usnemahs Walmeeras kurlmehmo folas preelschneeziba. Gvehtku komiteja atdod winai par to puse no slaidra eenebnuma. Preelsch fabda mehrka otria puse no slaidra eenebnuma isteeojama, par to frreedjhs preebataju wadeni ar komiteju sond

Wifas tuwalas finas tilis wehlač pañneegtaš.
Wehlač wifem vseedataju koreem labu felsni
dařba.

Swehiku komitejas wahrdā:
Schwede, räkstu wedejs.
Malmeerä, 27. febr. 1853.

Peemētījums seeweschn jantā jumā.

Kapeh̤ gan feewahm naw nekad sweht-wakara?

„Tapehz ka winas noschehlojamas, besteefigas wehrdsenes sem rupjas wihreeschwarzas.“

Ta atbild John Stuart Mills us scho
daudskahrt wehdinato jautajumu.

"Tapez la winas paſchias to gitadi neweh-lahs," kuhtrais un nedonatajs egoiſts atruhj; ta iam weenimwehr hiiis."

"Tapebz ka winas gresnigi, domahm na-
bagi radijumi", ta niknais feenveeschu ee-
naidneeks issauzahs. "Deenahm winas pa-
wada laiku ap rotahm knibinadamahs un ne-
wehrtigi tehrsejot un wakareem winas gri-
betu steigschus to panahlt un eeguhlt, kas
deenâ winu fikfâs, neekeem pahepilditâs
smadsenes ne-atrada weetas."

"Nebuht ne!" Willa peekriteji aifstahw,
"tikai tadeht, ka darbeem apkrautahmi naba-
dsitehm suhd droschiridiba, smago nastu ween-
sibdsigaki sadalit."

"Winahm truhkst fahrtigas un pamatigas domashanas eespehjas," pretineeks kleeds tah-fak, "truhkst skaidribas un apdomas! Ari Matongs tavat domaijs."

"Nisspreedums tapehz naw taifnaks, ka
wirsch ir wezaks!" Mills eekarstahs. „Do-
deet fewahm libdfigas teesibas, weenadu
wehju un fauli paschustureschanahs zihniā
un juhs redsefet, ka winas wihrus drīhf
pahrspehs. Bet no ta juhs, haisigee, bish-
tatesz!"

To Leelakee and Lake Kishigoons we are invited.

schu un tomehr ne-atrod pareisās atbildeš, ko es, wehl glups, sehus buhdams, jaw si-naju, „kapehz feewetehm naw fweht'wakara“. Wezais krusitbehws, Medineeks, to sinaja un es nollausjōs, kad winsch to stahstija manam tehwam. Tas gadijahs tā:

Jaukā wafaras deenas wakarā krusitbehws sehdeja abi ar manu tehwu us folina pee durwim un fmehkedami farunajahs. Deenas darbi bija pabeigti un lopi jaw fadjshti mahjā. Saimie sehdeja rokas atpuhtinadama us jchoga un tehrseja fawā starpā. Jauna besdelidsene tscheepsteja fawu schuhpoča dsee-smu, patlaban jaw aismigt taifidamees.

„Newaru saprast, kur muhsu mahte la-wejahs,“ tehwws pehz brihtina fazija; „masee tatschu jaw fen gultā.“

„Om! winai laikam wehl jarihkojahs,“ krusitbehws, kas pats par wezpuissi nodsihwoja, aibildinaja.

„Meeki! seeweefsheem weenumehr ko rih-kotees, kad ziteem jaw fen waires naw nekas darams,“ tehwws fapihjis murminaja, jo winsch to labprah eeredseja, ka wina „mahte“ wakareem brihtinu ar winu omuligi kopā pachdeja.

Azumirlli wehlač ari mahte isnahza ar adillu rokā un, abeem blakus apsehdamahs stahstija, zit nemeerigi bijuschi scho wakaru behrni un ka newarejuſe tikt agrak projam, kamehr wifus eemidsinajuse. Bet tilko pahri kahrtas apadijuſi, ta atkal usleħha: „Wai, Deewia! gluschi peemirfu teleem dñru aif-nest us laidaru.“ To fazijuſe, ta ahtri ee-gahja namā, paſauza lopu meitu un drihs pehz tam ifdsirda abas pa kehki rihkojamees, ka podi, spaini un kublini ween rihbeja.

Tehws ifraudsijahs gluschi fa-ihdsis un, ne wahdu nerumadams, laida duhnus jo kū-plakus. To paſchu darija ari krusitbehws, kaut gan nefa-ihdsis. Bet drihs atkal ari isnahza mahte.

„Tehw, waj tu eſt launigš?“ wina wai-zaja laipni. „Nu jaw paſiſchu ſchē, bet tu pats labi ſini, ka us meitahm ween newar paſaſtees.“ Un no jauna ta uſfahla adit, ka adatas ween ſibeja.

„Mihla krusitmaht!“ tā kaiminu masais dehleſs nahza aifelſis fauldamis: „muhsu Peteritis ſaſlimis un mahte lika prafit, waj tew ne-eſot kruhſchu tehjas pee rokas?“

„Wai, dehlin, ko ſaki? Peteritis ſaſli-mis!“ mahte usleħha eefcauldamahs.

„Nahz, nahz, doſchu tehju un drapes! Bet, wiſlabak es eejchu pate tew lihds; kur tad Peteritis dabujis tahdu ſlimibu!“

Un drihs ta bij projam ar ſehnu us kai-mineem.

Tehws wairs newareja ſawalditees. „Jods lai ſafina, ſapohz taħds ſeeweets meerigi newar noſehdet!“

„Nu, nu,“ krusitbehws fazija laipni, „kahda data jodam ar tawu ſeewu? Bet Deewws gan ſina, jo tas ſtaħw biħbel ħalftis.“

„Es paſiħtu bibeli tilpat labi, ka tu un tur neſtaħw ne wahdu galinā par to,“ tā tehwws atreħha.

„Negribu teeptees,“ krusitbehws ifwairijahs; „bet pats klausijos, kad baſnizlungi if kah-das beeſas grahmataſ par to laſija un tas jaw tad tilpat ka deewiwaħrdi. Ja wehlees, tad pahrstahſtichu.“

Stahſti un teikas bij tehwam loti pa ſchodañ un abeem no jauna piħpes eetaſiſu ſcheem, krusitbehws nehmahs stahſtit.

Vaſauli, Adamu un Gewu un paradiſi radijuſcham, Deewam eekrita prahtā, radit jauku debesji un wifus maſos engelischtus, kuri lai buhtu par wehſtneſcheem starp debesji un ſemi. Kad Adams ar Gewu apwaino-jahs, tad weens no wirſen geſeem dewahs lejā, winus ifdiſiħt ar ugumigo ſobinu. Ahr-pus paradiſes zilweki atrada tikai darbu, poſtu, raiſes un nahwi. Kad wiſeem en-geleem bij rokas pilnas darbu.

Zeriba, pazeetiba un lehniba, uſtiziba, ſewaſſleegſchanahs, lihdszeetiba un ka winus wifus fauz, tee ir debeschkegħ wehſtneſchi, ko tas kungs fuhta, kad zilwekeem gruhti klahjahs.

Zeriba wehđinaja atſpirdiſinadama fawus spahrmus, kur juhtigas ſirdiſi iffamifusħas bailoſahs pee fawu miħlo ſlimibas gultas. Pazeetiba nolaidahs fagrauſtās dweħfeles dseediñadami. Kur bahrdiſiba alli fazeħla roku pret roku, tur lehniba stahjahs starpā meerinadama. Gepreezinachana rahdija īmā-didama un raudadama us debesim, kad azis bij flehgħiſchahs, kuxu weetu nekas wirs ſemes newareja iſpildit.

Tad Deewws eeflatija, ka engei ilgi ne-iſ-tureſchot tikt beeschi us ſemi zeſot, jo winu spahrmini patlaban fahka pagur. Winsch apremahs no wineem ſchirktees un tos no-metinat ſemes wirſu, kur tos weenmehr ari wajadſeja.

Bet kur nu wini lai dſiħwotu? „Wihru ſirdiſi,“ Deewws fazija. „Wihru ir manas radibas kromi!“ Un winsch tos noſuhtija lejā, lai tee luħdſot wina wahrdā mahjas weetas. Bet, ak! wineem gahja behdigi.

„Man naw laika,“ pirmais atreħha, kur wina peeflauweja; „man jawairo nauda un manta, un laiks ir nauda.“

„Ejta pa ratu!“ dužmigais uſlledja, „man galwa jaw tā ruħz beſ ſums!“

Gudrotajſ ſarakſtija beeſu grahmatu par tuwaħmiħlu un iſglieħi. Bet kad engei pee wina luħdahs mahjas weetas, tad winsch tos aifgainaja, par leetu weneem no-fauldamis; wina deewelli ſtatistika un zuh-kas ahda.

Engeli iſtruhkuſchees iſklihda un behdigi nolaida nogurusħos spahrmus. — Tad wina tuwojahs ſeeweetehm, kuras winus gluſchi labi paſina un atwehra teem fawas ſirdiſi. Schaubidamees engeli ſlatijahs us winahm. „Waj juhs ari fineet, ko uſnemeet? Juhs tas wahjakais radijums! Meħs prafam, ka juhs mums falpotu daudzejadā ſinā. Nakti un deenu ſums jaħlauja, ko weħleſim un nekad juhs nedriħksteet nogurt. Katicā briħdi raudat ar teem, ka raud, un preezajatees ar liħgsmeem. Sawas raiſes ſums ja-aismirſt un fawu laimi zitħs ja-aprof. Un newis flawa un leelisħana juhs preezinahs, bet nizinajumi un ſaimojumi buhs juhsu data. Tomehr wiſu to ſums javanef meerigu ſkatu un għidreem wahṛdeem; nekas lai ſums naw neezigš, ko juhs dareet muhsu wahrdā! Ja-to fineet, waj tad wehl uſdrofchinafatees?“

„Sinam jaw wiſu!“ ſewas atbildeja ar peeflajjigu, bet ſtipru apneħmu. „Mah-jeet ween pee mums; juhsu għit-tā nekad ne-pekkusim!“

Un kad engei no ſeeweetehu uſtizigahm azim noſehħarha, ka wina apneħmu ſweħts un nopeetni, tad tee eegahja wina ſirdiſi mahjot; un nekad wina to naw noſħeħloju-

ſchi, jo ta bij miħleſtiba, kaſ tur wineem weetu ſagħata woja.

„Un tā nu redfi, miħlo kaimin,“ tā krusitbehws pabeidha ſtahſtu, „ka tee ir engei, kaſ ſewas nerimtoſchi ſlubina un dſen, un newis jods.“

Dehwis eexużżahs it ſawadā, nenoteitkla ſkand un palozija noſiħmig galwu. Waj winsch peekrita?

Uj ſtahſta beigahm ari mahte jaw bij at-pakat. Smeedamahs wina prafija krusitbeh-wam: „Kad nu juhs tā ſinat, ka mums wi-fahm engei ſirdi, kapehz juhs paſikat wez-puſi?“

„Ja, ja, ja, kaimineene,“ krusitbehws pats pee ſewis ſirniġi paſmehjahs, „tur ir faww ahklis. Ir teefha, ka jums engei ſirdi; bet dascha tos ne fawu muħschu nelaisch wairs laukā, kad ir appreżejufhehs. Un to jums eeprekejħ newar wiſ no redset. Un kad tu, nelaimes tahrps, tahdu dabu, kaſ engeliti tur eelodſitu,“ tā tew faziju, „ka tad tew klahtos?“ Redseet, krusitmaht, tas bij mans kawellis!“

To fazijis, winsch mahti uſluhkoja bri-timu it wiſtigahm azim, ifdaufiſja fawu piħpi un fazija „fweiki!“ un gahja us mahju.

(Tgl. Rdsch.)

Drukas Fluħdas.

Rakku eespeċċejt miſejeed rakka „Kaſ ir taufiſti lai-rolisti?“ un proti 9. numeru 70. lapu puſe, 1. flieja: 12. rindu no augħċas: ka pehz garigas pastħawibas (jalfa: pastħawibas) oħi. 14. rindu no augħċas: pret 2. wiſ-pab-riġo teatru (jalfa: ūkolotaj) ſapulzi.

Deewa-Palpoſchana Mīg. basu.

Deewa-Palpoſchana Mīg. basu.	Sweħħdeen, 6. marti.
Jeħlaba baſnijah: Spredliks puliſten	10 marz. Holst.
	12 marz. Bink.
Petera baſnijah: " "	10 Mag. Lütteas
	6 marz. Poelħau.
Domes baſnijah: " "	10 ſep. Jeanteb.
	2 marz. Verdatus.
Jahnu baſnijah: " "	9 L. m. Gaċċagħens.
	2 w. m. Walter.
Geppredu baſnijah: " "	10 L. m. Schilling.
Ieħsu baſnijah: " "	10 w. m. Bergmann.
Mahrtinu baſnijah: " "	2 L. m. Halen.
	10 w. m. Raehlbrandt.

Maudas-papiheru jena.

Riġa, 3. marti 1883.

Papiheru	maff. prafija
Busimperiali	8,18 8,21
5% bankbileti 1. iſlaibum	95%, 96
5% inſtr. 5. aſneħmu	91%, 91%
Austruma aſneħmu no 1877. għad	93%
1. 5% Kreuu prem aſneħmu	91%, 91%
2. 5% Bolog. dſelsi	218%, 219%
5% konſol. 1871. għad aſneħmu	210 211
Oħħas vil. hipoteku bankas 5%, obliġajja	134%, 135
Kreuu ſem. 5%, fidlu-fidu	131%, 131%
Charlowas ſem. 6%, fidlu-fidu	92%, 92%
Riġas kom. bankas akti	263
Riġas-Dinaburgas dſelsi	146%, 147
Dinaburgas-Witebflas dſelsi	162
Barħavas-Lecosp. dſelsi	130
Orla-Witebflas dſelsi	—
Leel. Krewwijs dſelsi	—

Tirqu s-sinjal.

Malfà-pax	pedu rbl. ūp. rbl. ūp.	pedu rbl. ūp. rbl. ūp.	pedu rbl. ūp. rbl. ūp.	mars
Nudu	—	—	90	—
Neħħu	—	—	90	—
Luu	—	—	72	—
Linfekkla	—	—	—	9 50
Kartupelu	—	—	—	—
Siweħxa	—	—	7 60	—
Labu fil-fil	—	—	—	25
Prastu fil-fil	—	—	—	8
Ruyas fablo	—	—	55	—
Smaltas fablo	—	—	50	—
Stangu dſelsi	—	—	2 20	—
Reku dſelsi	—	—	2 40	—
Lapu tabalu	—	—	—	—

Abbildosħais redaktors: Ernst Plate.

Stundinājumi.

Pilsētas valde.

Rīgas ekonomijas pārvalde, atbalstīdāmabās
uz Krievu pilsētu likumu 131. art. no 16.
janīja 1870. g., darā zaur fācē fināmu immo-
biliju iepazīnei pilsētas robežās, tā ta-
prečīš 1883. gada u. 8 procentiem no no-
mērtēšanas vērtības nolīta pilsētas im-
mobiliju nodoschana par immobilizāmēm

Gelsch-Rīga marķā un aprīlī,
Mastawas Ahr-Rīga maijā un jūnijā,
Delgavas Ahr-Rīga jūnijā un jūlijā,

Peterburgas Ahr-Rīga, jūlijā un avgustā,
tabakās pilsētas robežās jūlijā. augustā
ir malsajama ar tādu nosazījumu, kad te
noschana lihs 15. deenai no termina beidzama
mehnesha netec komatātā, tad mafschana
nosavetajam jamalā strāvēs mafsa no 1 pro-
zentēs par latru aislaveto mehnēti; tabaki, la-
čīnīs terminā līgādā grunteņaudā jamalā par
tabu u. pilsetas grunte atronamahām immobil-
izāmēm par 1883. gatu.

Pilsētas immobilizāmē-nodoschanas un grunts-
audā cemalhajāmās pēc Rīgas pilsētas kāfes
un tēl turpat leelā ķehnielā eelā Nr. 5 il-
deenas, sivehīnu un sivehīneas isnomot, no
plst. 10 prečīš pukdeenas, lihs plst. 2 peh-
pukdeenas pret ievihti fanemās.

Rīga, ekonomijas-pārvalde, 9. februāri 1883.
Nr. 512.

18 krieti strāhdneeki

atron darbu prečīš nahlošcas wafaras pēc
Smilenes mēcha išmērīšanas. Sapeete-
jās drīsumā pēc riterhāfes mehnēla E.
Volkmann līga Walmeera.

Neprezejees kutschers

atrod weetu māsā Fuhrmanu-eelā Nr. 8.

Kad fācēnes topiga 2 tabšu, 13 ofis gara
un 6 ofis plata, no almenem tāfama
teefas un nabagu mahjas
buhwe

taps no opalkhā rassītās pagasta valdes 15.
marķā fācē. g. u. torgu isdotā, tad ioy meisteri,
tās fācē buhvēs darbu ušnemēs grībē, uš-
aini, augšējā datumā plst. 10 prečīš puk-
deenas fācēnes teefas mahja erastēs, kur
lākt peemināmēs, tā meistarī ar labām leebi-
bām un 500 rbl. saloga emāfas warehs we-
nigi pēc tāga pedālēs.

Buhwēs plāns ir fācēs valdes kārtējā ee-
stātāmā.

Willen vagasta namā, 19. februāri 1883.

Vag. vezolajs: M. Friedwaldt. 1

Manā grahmātn- un bilschn-drūkatawā
un Latv. grahmātn-pahrdotawā Rīga pēc
Petera bañ. un vijas zītās grahmātn-pahrd-
otawās dabujama:

Misjāmākā obbeze, argābāta
no E. Plates, jauna ortografijā us beisa
papihra, mafsa 10 lop.

Behrnu drāngs. Jauna laisħa-
nas-grahmātn flobam, argābāta no E.
Schroeder, Salas-draudēs mohitāja.

Birma data mafsa 30 lop.

Otra " " 40 "

Treša " " 45 "

Ernst Plates.

Been. lauzineekeem

zaur fācē pasīnoju, tā efmu Delgavas Ahr-
Rīga, leelā Alminu-eelā Nr. 13, Spīta
namā, atvehrs pahrdotawu, kur par mehrenahām
zenahām pahrdotu iiii labu scēnu, abholīnu
un ausas. Ari pastelējumus us leelatām-
datām, ar iſſutīšanu vārdāt pa dēlēzēlu,
peenemu turpat fāvā lanteri.

Ar zeenīšanu Apūtsli.

Rīga, Teatra-eelā Nr. 14.

14. Februarī 1883. Rīga, Teatra-eelā Nr. 14.

Fantori, Fantori

fur pahrdoschū

Spirtu, brandwihnu, faldus schabus u. etiki

par fabrikas zeneem, tapehā tā daudzēm ir grubti aissneegt manu
fabrikā "Bonaventura" (Balosku muischā, 10 werstu no Rīgas,
pēc Peterburgas zela). Minētā fantori Rīga, turešķu ari

Eeksh- un ahrseemes wihnus, rumu, fonjaku un araku

leelā frājhūmā.

Atpolu zeen. pirzejeem labu prezī par wišlehtakeem zeneem un
ustīgāmu un ahtru apdeeneschānn.

Ar zeenīšanu

G. A. Bertels,

Neiermilenes un Bonaventuras fabrikas
ihsachneeks.

Kantoris atronahās Teatra- un Wallu-eelās fābri, tāni pāschā namā, kur weesnīza "Hôtel
de Rome." To eelu atron, tad starp Kalku- un Wehver-eelu
eet, pretim leelajam Bāzī teatram.

Pirma sorti Rīgas kaulu-miltus

un
Anglu supersosītāns
pahrdod pa leebām zenahām
Herm. Stieda.

Kantoris Morska-eelā Nr. 24.

No zensures atvelets. Rīga, 4. martā 1883.

Druļātās un dabujāmās pēc bilsch- un grahmātu-drūkataja un kurtu-lebjeja Ernst Plates. Rīga pēc Pehtera bāzīzās.

Weifala atwehrschana.

Zeenījamai publikai un tirgotajiem zaur fācē padewigā pasīnojam, tā
efam Jakobschātē, netāku no Kribsburgas dēlsēzēla stanījās

jaunu alus-brūhi ar tāvaika spehku

usbuhwejuschi un atvehruschi. Lai eespehtum satru brihdi labu prezī ū-
pet, efam to pāschu. pēhā us jaunākem tekniskiem ewehrojumeem grunte-
jotees no slawena Hannera un Heringa teknissa weifala Leipzigā iss-
tawoteem plāhneem buhwejuschi, pēc tam ne puhliaus, ne isdoschana ne-
efam taupijschi.

Labu prezī pēfolidami, zenīmēes satru brihdi zeenījamās publikas lab-
patīšchānu un muhku jauna weifala laipnu ewehroshānu zaur labu un
taisnu apdeeneschānu eemantot.

Jakobschātē, februāri 1883.

Ar augstzeenīšanu

H. Hidstei un beedr.

10. februāri 1883 atvehrī

E. A. Kamkina

zigaru- un tabakas-fabrika Rīga
pedahwā tirgotoju lungeem Widsemneleem un Kursemneleem

wislabako Kriewu lapu-tabaku,

fagresti 1/4, mahrz. 1/8 mahrz. 50 mahrz. līstes un pīmbijuschi issłotā, t. i. papusčās fa-
palatas pa 2, 5 un 10 mahrz. 100 mahrz. līstes.

E. A. Kamkin.

Apstelējumi top pēnemti pāschā pahrdotawā Peterb. prečīšpilsētā
Kalku-eelā Nr. 34.

N. A. Neejes

Ishungna un dselss - pretschi noguldītawa

Wehver-eelās un Teatra-bulvaro fābri, 3. Rīga namā, Nr. 6,
pedahwā: basnīšu un lapu krūtis, lapu pēderumus, tā: stabas, wafas, lehdes,
tschuguna un kalama-dselss sehtas, arklis wislabās musturēs no U. S. Schwarzhofs,
pliktes, wahgu bulsp, hermetistas krabs durvis, kalama-dselss māku kēras
prečīš meldereem, pūbrū- un garnīz-mehrus pa mehrenahām zenahām. Ari ir turpat
pahrdodams
no 10 ūrgu-frebliem.

Spezial-magazīna preečīš mahjas un leetū
eetaisehm un našķu prezehm
no

Ed. Udam & Co., Rīga,

Smilshu-eelā Nr. 8, birsčas tuwnīmā,

pedahwā fāvā bagato frājhūmu wišu wara lehku-trauku, mišīna, tschuguna, koka
wihsē emāletu un zīnētē bleku un melno bleku. Alyaka, fūdrāba, alsenīda,
melchiora un zīnīna tehraudā galda riķu un zītū pretschi, Britanijas metala
pretschi, mišīna bleku un mišīna pretschi, lakeeretu bleku pretschi, smalku dselss un te-
raudā pretschi, wišu wišadi geestī leetotā wišu labāfā fabrikata našķu pre-
tschi, faru, raga, drahtu, swina-seetu, māhīslī leetu un ne-iſtārahātu leetu
pretschi, pūzēlānā, māhla trauku, stīla pretschi, Amerikas mahjas fāmīneebū
maschinu un aparātu, petroleja lampu un petroleja lehku ar wišem pēderumieem,
dahrsu leetu, masqājamas leetas, water-klosetu u. t. pr.

Leels frājhūms smukū un praktiski leetu, derīgi tā dahwinājumi us fab-
fahm, kristibahm un dāschadahm wajadisbahm.

Winnestu-rahditājs

par 20. februāri 1883 isloeto XLV. loteriju,
par labu Peterburgas behnu-patvernebm ir
nodrūlats Widsemes gub. awīshu Nr. 25.

Tov pahrdota

muijscha

schālu apriki, kownas guberīnā, Olmenas
tuwnīmā, 10 werstu no Leepajās dselssēla, 25
werstu no Bez-Anzēs Rīgas-Delgavas dselss-
ēla, 400 desetīnas jemes ar brangām cīlābām
un meshu. Dehts slātafahm finābm līhds
griezes pēc Dobīlini muischās ihsachneela par
2 Leepajās dselssēla Dobīlini stanījū.

Maltu gipsi

labakee mehīli preečīš abholīna us
pahrlī-angeem, pahrdod gipsa fabrikā n
J. C. Belmo,

Rīga, Palejas-eelā Nr. 9, pēc Daunēem
wahrteem.

Kaunas gubernā, Tēlchū apriki pahrdod

semes gabalns

ar gatawahmēlahnu, 30—50 rbl. par defetīnu.
Adresē: Leepajās dselssēla, Rābenītīši.
Tolsto.

No polizijas atvelets.